

§ 198

Valtuutettu Jape Lovénin aloite Rastilan leirintäalueen toimintaedellytysten turvaamisesta

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Ville Jalovaaran kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto katsoo, että Rastilan leirintäalueen säilyminen on tärkeää Helsingin matkailun kannalta. Leirintäalue sijaitsee erittäin hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä ja mahdollistaa ekologisen matkailun Helsingissä: leirintäalueelta pääsee kaikkialle Helsinkiin kohtuullisessa ajassa käyttämällä metroa ja muita joukkoliikennevälineitä. Korvaavaa paikkaa, joka mahdollistaisi leirintäalueen käyttäjien yhteydet kaupungin eri osiin joukkoliikenteeseen tukeutuen, ei ole leirintäalueelle osoitettavissa. Tästä syystä kaupunginvaltuusto palauttaa asian valmisteltavaksi tavoitteella, että leirintäaluetta tulee jatkossakin kehittää matkailukäytössä.

10 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto katsoo, että Rastilan leirintäalueen säilyminen on tärkeää Helsingin matkailun kannalta. Leirintäalue sijaitsee erittäin hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä ja mahdollistaa ekologisen matkailun Helsingissä: leirintäalueelta pääsee kaikkialle Helsinkiin kohtuullisessa ajassa käyttämällä metroa ja muita joukkoliikennevälineitä. Korvaavaa paikkaa, joka mahdollistaisi leirintäalueen käyttäjien yhteydet kaupungin eri osiin joukkoliikenteeseen tukeutuen, ei ole leirintäalueelle osoitettavissa. Tästä syystä kaupunginvaltuusto palauttaa asian valmisteltavaksi tavoitteella, että leirintäaluetta tulee jatkossakin kehittää matkailukäytössä.

Jaa-äännet: 38

Ted Apter, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Kati Juva, Otso Kivekäs, Otto Meri, Seija

Muurinen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Lilja Tamminen, Reetta Vanhainen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äänet: 42

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Maria Landén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 3

Katju Aro, Mia Nygård-Peltola, Johanna Sydänmaa

Poissa: 2

Alviina Alametsä, Anna Laine

Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Jape Lovén ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki turvaa Rastilan leirintäalueen toiminnan jatkuvuuden Helsingissä sen sijaan, että alue kaavoitetaan asuntorakentamiseen. Aloitetta perustellaan leirintäalueen matkailu- ja elinkeinopoliittisella merkityksellä kaupungille.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuntoalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % vuoden 2019 kaikista yöpymisistä Helsingissä.

Vuonna 2019 huonekäyttöaste oli Rastilan mökeissä 53,8 %, matkailuajoneuvopaikoilla 50,1 % ja telttapaikoilla 13,5 %. Edellisvuoteen verrattuna mökkien käyttöaste kasvoi (50 % vuonna 2018), matkailuajoneuvopaikkojen käyttöaste aleni (53,8 % vuonna 2018) ja telttapaikkojen käyttöaste pysyi lähes ennallaan (13,8 % vuonna 2018).

Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueesta on tehty yritys- ja matkailuvaikutusten arviointi, jossa selvitettiin vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 k-m²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot ja kiinteistöverotulot.

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja,

mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoinnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoinnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoinnin jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Rastilan leirintäalueelle on selvitetty sijaintivaihtoehtoja yleiskaavan 2016 hyväksymisen yhteydessä hyväksytyjen toivomusponsojen mukaisesti. Ponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyys. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohdaisempi suunnitelma uudelle alueelle. Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Kivinokan asemakaavoitus virkistysalueeksi on käynnissä, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysalueen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemissa telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinkassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla kokeiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä. Mikäli osa leirintäalueen toiminnoista jää Rastilaan, on niiden tarkoituksenmukaisista muodostaa liiketoiminnallisesti ja toiminnallisesti sopiva kokonaisuus, johon sisältyy palvelutarjontaa matkailuautoille.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Oslolla, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiiltaan erilaisia leirintäalueita.

Kaupunkiympäristölautakunnan mukaan Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Helsingin maankäyttöä kehitettäessä pyritään myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saa-

riston asemakaavoista Itäisen saariston sekä Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaavat mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin, niiden tultua lainvoimaisiksi.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majoituskäytössä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunta nostaa esiin lausunnossaan, että leirintäalueen toiminnan jatkaminen ratkaistaisiin lähitulevaisuudessa, jotta sen edellyttämiin investointeihin voitaisiin varautua tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta toteaa lausunnossaan mm., että Rastilan leirintäalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä kohtalaisessa kunnossa, mutta esimerkiksi kaikki majoituskäytössä olevat hirsimökit kaipaavat vähintään pikaista peruskunnostusta.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Helsingin Yrittäjät ry on 8.3.2021 tehnyt aloitteen johdosta kaupunkiympäristölautakunnalle osoitetun kannanoton, joka sisältyy oheismateriaaliin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Oheismateriaali

1 Helsingin Yrittäjät ry:n kannanotto 8.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

16.06.2021

Asia/16

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 173

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

19.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 323

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.03.2021 § 110

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan leirintäalue

Yleiskaava 2016 mahdollistaa lisärakentamista Rastilan asemansuudulle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuntoalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Helsingissä rekisteröitiin vuonna 2019 yhteensä noin 4,5 miljoonaa yöpymistä, joista noin 2,1 miljoonaa (46 %) oli kotimaisia ja noin 2,4 miljoonaa (54 %) ulkomaisia yöpymisiä. Koko maassa kirjattiin vuonna 2019 noin 23,1 miljoonaa yöpymistä, joten Helsingin markkinaosuus koko maan yöpymisistä oli noin viidesosa (19 %). Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % Helsingin vuoden 2019 kaikista yöpymisistä.

Helsingin majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 351,7 milj.€, joka oli noin 25,6 % koko maan majoitusmyynnistä. Rastilan majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 1,3 milj.€, joka on alle prosentin Helsingin koko majoitusmyynnistä. Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnissa selvitettiin myös vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 km²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot (noin 69 milj.€) ja kiinteistöverotulot (30 vuoden ajanjaksolla noin 3,9 milj.€).

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoinnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoinnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös

Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäalue toiminnan jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Yleiskaavan 2016 toivomusponssissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyyttä. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohtaisempi suunnitelma uudelle alueelle.

Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Maankäyttö- ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudessa on käynnistetty Kivinokan asemakaavoitus. Kivinokka kaavoitetaan virkistysalueeksi, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysalueen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti. Kartanoympäristöön osoitetaan telttailijoille varattu alue sekä vuokrattavia leirintämökkejä. Lisäksi Kivinokassa on mm. uimapaikkoja, kesäteatteri, kahvila ja pallokenttiä, jotka luovat alueesta houkuttelevan matkailukohteen. Ranta-alueelle osoitettaisiin asemakaavassa myös venesatama-alue, laituri rakennuksineen, vesiliikenteen yhteyspiste ja kanoottivuokraamo. Kivinokan sijainti on Helsingissä erittäin keskeinen, ja sillä on potentiaalia kehittyä suosituksi ulkoilu- ja virkistyskeitaaksi.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemaan telttailijoita ja leirintämökkeissä yöpyviä sekä Kivinokassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla kokeiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Oslolla, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan erilaisia leirintäalueita.

Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Kun Helsingin maankäyttöä kehitetään, niin myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille pyritään löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saariston pitkät asemakaava-

prosessit ovat nytkähtäneet eteenpäin ja mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin:

- Itäisen saariston asemakaava / Loma-asuminen, matkailu ja virkistys 61 240 k-m². Määrättiin osittain voimaan joulukuussa 2020.
- Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava / Matkailu ja virkistys 23 010 k-m². Hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2020.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Käsittely

09.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan leirintäalue

Yleiskaava 2016 mahdollistaa lisärakentamista Rastilan asemansuudulle.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuinalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Helsingissä rekisteröitiin vuonna 2019 yhteensä noin 4,5 miljoonaa yöpymistä, joista noin 2,1 miljoonaa (46 %) oli kotimaisia ja noin 2,4 miljoonaa (54 %) ulkomaisia yöpymisiä. Koko maassa kirjattiin vuonna 2019 noin 23,1 miljoonaa yöpymistä, joten Helsingin markkinaosuus koko maan yöpymisistä oli noin viidennes (19 %). Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % Helsingin vuoden 2019 kaikista yöpymisistä.

Helsingin majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 351,7 milj.€, joka oli noin 25,6 % koko maan majoitusmyynnistä. Rastilan majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 1,3 milj.€, joka on alle prosentin

Helsingin koko majoitusmyynnistä. Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnissa selvitettiin myös vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 k-m²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot (noin 69 milj.€) ja kiinteistöverotulot (30 vuoden ajanjaksolla noin 3,9 milj.€).

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoiminnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoiminnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoiminnan jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Yleiskaavan 2016 toivomusponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyyden. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohtaisempi suunnitelma uudelle alueelle.

Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Maankäyttö- ja kaupunkirakennepalvelukokonaisuudessa on käynnistetty Kivinokan asemakaavoitus. Kivinokka kaavoitetaan virkistysalueeksi, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysalueen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti. Kartanoympäristöön osoitetaan telttailijoille varattu alue sekä vuokrattavia leirintämökkejä. Lisäksi Kivinokassa on mm. uimapaikkoja, kesäteatteri, kahvila ja pallokenttiä, jotka luovat alueesta houkuttelevan matkailukohteen. Ranta-

alueelle osoitettaisiin asemakaavassa myös venesatama-alue, laituri rakennuksineen, vesiliikenteen yhteyspiste ja kanoottivuokraamo. Kivinkokan sijainti on Helsingissä erittäin keskeinen, ja sillä on potentiaalia kehittyä suosituksi ulkoilu- ja virkistyskeitaaksi.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemaan telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinkokassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävästä matkailusta sekä lyhytaikaisilla ko-keiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Oslolla, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan erilaisia leirintäalueita.

Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Kun Helsingin maankäyttöä kehitetään, niin myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille pyritään löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saariston pitkät asemakaavaprosessit ovat nytkähtäneet eteenpäin ja mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin:

- Itäisen saariston asemakaava / Loma-asuminen, matkailu ja virkistys 61 240 k-m². Määrättiin osittain voimaan joulukuussa 2020.
- Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava / Matkailu ja virkistys 23 010 k-m². Hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2020.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jape Lovénin vastaehdotuksen.

02.03.2021 Pöydälle

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Satu Tarula, va. tiimipäällikkö: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 13

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan päätös Rastilan leirintäalueen toiminnan jatkamisesta on ensisijaisesti tehtävä elinkeino- ja matkailupoliittisin perustein huomioiden kaupungin kehittyminen ja aluerakentaminen. Leirintäpalvelut eivät ole liikuntapalvelujen ydintoimintaa, joten leirintätoiminnan jatkuvuutta ei voida perustella liikuntapoliittisilla näkökulmilla. Rastilan leirintäalueella on kuitenkin vaikutusta liikuntapalvelukokonaisuuden investointitarpeisiin ja kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan, joten päätökset leirintäalueen toiminnan jatkamisesta tulee tehdä lähitulevaisuudessa.

Helsingin hyvän matkailukaupunki-imagon yhtenä edellytyksenä ovat monipuoliset majoitusvaihtoehdot. Leirintä- ja lähimatkailun suosio kasvaa koko ajan muun muassa ilmastonmuutoksen myötä. Rastila on kiistatta valtakunnallisesti tärkein leirintäalue ja toimii veturina Suomen leirintämatkailulle.

Rastilan alueelle on kaavailtu rakentamista ja leirintätoiminnalle on haettu uutta sijoituspaikkaa. Liikuntapalvelukokonaisuuden edustajat ovat osallistuneet moniin kokouksiin, joissa asiaa on käsitelty, mutta uudesta leirintäalueen sijainnista ei ole tehty päätöstä.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan uuden sijoituspaikan haussa on huomioitava Rastilan poikkeuksellisen hyvä ja ainutlaatuinen sijainti. Rastilan saavutettavuus metroradan varrella, sataman läheisyydessä, meren ja palveluiden äärellä on alueen suurin valtti. Vastaavaa kohdetta ei löydy muista Euroopan pääkaupungeista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasäännön mukaan liikuntapalvelukokonaisuus vastaa Rastilan leirintäalueen ylläpidosta. Liikuntapalvelukokonaisuuden toive on, että alueen tulevaisuus ratkaistaan pysyvästi lähitulevaisuudessa, jotta alueen ylläpitämiseen vaadittavat investoinnit voidaan aikatauluttaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Leirintäalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä kohtalaisessa kunnossa, mutta esimerkiksi kaikki majoituskäytössä olevat hirsimökit kaipaavat vähintään pikaista peruskunnostusta vuonna 2019 teetetyn kuntoarvion perusteella. Kaupunkiympäristön toimialan oman arvion mukaan mökkeihin ei kuitenkaan kannata tehdä suurta peruskorjausta, vaan ne kannattaa uusia kokonaisuudessaan. Kustannusarvio uusille mökeille on noin 700 000 euroa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi